

Een poster voor een goed doel maken

Taalhandeling:	Betogen	Betogen	ervaarles
Schrijftaak:	Een reclameposter voor maken voor een zelfbedacht goed doel.		instructieles
Lesdoel:	Leerlingen kunnen de SLAK-strategie voor het schrijven van een overtuigende tekst toepassen.		oefenles
Nieuwsbegrip- onderwerp:	Aardbevingen in Nepal		oefenles

De Nieuwsbegrip schrijflessen werken met één handleiding voor A en B. Aanwijzingen voor verschillen tussen A en B en voor werken met zwakke en sterke leerlingen vindt u in de handleiding en op blz. 5.

Overzicht van de twee lessen

Les 1

0. Leerlingen bedenken (klassikaal) welke goede doelen ze kennen, voor wie ze bedoeld zijn en waarvoor ze geld nodig hebben (inhoud verzamelen).
1. Leerlingen krijgen een set goede-doelen-kaartjes en moeten aangeven of ze hier wel of geen geld aan willen geven en waarom (standpunt bepalen).
2. Leerlingen mogen een fictief geldbedrag verdelen over de goede doelen van de kaartjes en beargumenteren hun keuze (standpunt en argumenten bepalen).
3. Leerlingen vergelijken in groepjes hun keuzes en schrijven gemeenschappelijke criteria voor een goed doel op (inhoud verzamelen).

Les 2

4. Leerlingen bedenken een goed doel.
5. Leerlingen bedenken zinnen bij de vier stappen van SLAK (nieuwe inhoud verzamelen).
6. Leerlingen maken in groepjes een reclameposter voor het goede doel (schrijven). Leerlingen stemmen op de posters. Of: ze presenteren hun poster aan een jury.
7. Leerlingen kijken terug op opdracht (reflecteren)

Handleiding Les 1

Materiaal

- Voor de klassikale voorbereiding: digibord met leeg schema voor goede doelen.
 - Voor de leerlingen: opdrachtblad en blaadjes voor schrijven van hun tekst.
 - Voor de leerlingen: kaartjes met goede doelen voor opdracht 1 (blz. 6).
- NB. Beslis of u zelf de kaartjes losknipt of dit door de leerlingen laat doen.**

Vooraf

- Bedenk zelf vast een aantal bekende goede doelen voor het geval de leerlingen er niet genoeg kennen. Denk aan goede doelen voor mensen, dieren, natuur, cultuur, wetenschap.

Introductie:

1. Breng het Nieuwsbegrip onderwerp ter sprake en ga in op dit en andere goede doelen (het Nieuwsbegrip filmpje eindigde met de oproep van giro555).
2. Bespreek met de groep welke goede doelen ze kennen en verzamel deze in een schema op het bord:

Goed doel	Voor wie?	Waarvoor hebben ze geld nodig?

3. Vertel de leerlingen dat ze met de klas gaan beslissen aan welk goed doel zij het liefst geld zouden geven.

OPDRACHT 1 Voorbereiden: goede doelen beoordelen 1

1. Zorg dat alle leerlingen de set met acht kaartjes hebben. Leg eventueel uit wat een stichting is: een soort vereniging van mensen die ergens geld voor willen verzamelen. Deze stichtingen zijn fictief maar gebaseerd op echte goede doelen.
2. Licht de uitleg toe en laat de leerlingen de kaartjes invullen. Wijs erop dat ze dit snel doen, maximaal vijf minuten.

OPDRACHT 2 Voorbereiden: goede doelen beoordelen 2

De leerlingen schrijven op de achterkant van de kaartjes hoeveel (fictief) geld ze aan welke doelen geven en waarom. Ze moeten dit op een bepaalde manier verdelen:

	totaalbedrag	Aantal doelen
A	€ 100,-	3
B	€ 300,-	4

Differentiatie: Ondersteun de zwakke schrijvers bij het formuleren van het waarom.

OPDRACHT 3 Voorbereiden: belangrijke goede doelen bij elkaar zetten

De leerlingen werken in groepjes.

1. Ze noteren de goede doelen van alle groepsleden in één lijst met reden en bedrag.
2. Ze bepalen daarna wat zij de belangrijkste goede doelen vinden. Ook noteren ze de goede doelen waar zij geen geld aan zouden geven.
3. Ze schrijven op: welke dingen vinden ze (bijna) allemaal belangrijk bij het kiezen van een goed doel?
4. De leerlingen maken voor zichzelf de zin af: 'Een goed doel is een goed doel als ...'
Wijs hen erop te gebruiken wat ze in de vorige opdrachten al bedacht hebben.

Afronding

Vertel de leerlingen dat ze in de volgende les een poster gaan maken voor een goed doel.

Handleiding Les 2

Materiaal

- Vellen papier voor de poster
- stiften

Vooraf

Beslis op welke manier na opdracht 6 het uiteindelijke goede doel gekozen wordt. Als dit met een jury is, bedenk dan welke leerlingen de jury gaan vormen.

Introductie

Leg de leerlingen uit dat ze in deze les per groep een goed doel kiezen. Ze stellen zich voor dat ze met een actie op school € 1000,- hebben opgehaald en kiezen aan welk goed doel ze dit geld willen besteden.

OPDRACHT 4 Een goed doel bedenken

Geef de groepjes enkele minuten tijd om een goed doel te bedenken. Het gaat dus om een nieuw, zelfbedacht doel!

OPDRACHT 5 Voorbereiden van je overtuigende poster

1. Leg uit: elk groepje moet proberen de andere groepjes te overtuigen, en dat doen ze met een poster. Met de poster proberen ze de andere groepjes te overtuigen¹, dus het is een overtuigende tekst. Wie weet nog welke strategie je voor een overtuigende tekst kunt gebruiken?
2. Bespreek de strategie, laat de leerlingen zo veel mogelijk de stappen noemen en zet de letters op het bord.
 - o Wat is de **S**ituatie?
 - o Laat je mening horen
 - o Geef **A**rgumenten
 - o Eindig met een **K**lapper van een laatste zin.

OPDRACHT 6 Je overtuigende poster maken

De leerlingen kiezen de beste zinnen uit en maken hun definitieve poster op het vel papier met de stiften.

NB. Het noemen van de situatie is bij een poster niet altijd relevant. Help leerlingen met voorbeelden als: 'Zeehonden hebben steeds minder ruimte om te leven' of 'Er zijn te veel kinderen met de ziekte x.'

Differentiatie: geef bij zwakke schrijvers het noemen van de situatie weg.

Keuze van het goede doel

U kunt de les op verschillende manieren afsluiten:

- Hang de posters op en laat de leerlingen stemmen, bijvoorbeeld door er stickertjes op te plakken. Je mag niet op je eigen poster stemmen.

¹ Als u met een jury werkt, moeten ze de jury overtuigen.

- Stel een aantal leerlingen aan die een jury vormen en laat de groepjes hun poster presenteren aan de jury. De jury maakt uiteindelijk een keuze.

OPDRACHT 7 Terugkijken: het schrijven bespreken

De leerlingen beantwoorden de vragen. Bespreek deze.

Afronding

Maak zo mogelijk afspraken voor wanneer de leerlingen actie zouden kunnen voeren voor het goede doel. Bedank de leerlingen voor hun inzet.

Verschillen in de lessen tussen niveau A en B

	B	A
Opdrachtblad	Formulering in groep 7/8-taal	Formulering in groep 5/6-taal
Groepsindeling	Groepen van 4 of 5	Groepen van 2 of 3
Argumenten	Één argument	Twee of meer argumenten
Individueel goede doelen kiezen	Vier goede doelen	Drie goede doelen
rubrics	De leerlingen streven naar een brief met de kwaliteiten van B2	De leerlingen streven naar brieven met kwaliteiten van minimaal A2

Rubrics

De mening	4	3	2	1
Staat de mening duidelijke op de poster?	Voor de mening heeft de schrijver heel goede woorden gekozen.	De mening is duidelijk.	Er staat een mening op de poster maar het is niet goed duidelijk wat de schrijver wil.	Er staat geen mening op de poster.

Argumenten 1	4	3	2	1
Staan er genoeg argumenten op de poster?	Op de poster staan ten minste drie argumenten.	Op de poster staan twee argumenten.	Op de poster staat één argument.	Op de poster staat geen enkel argument.

Argumenten 2	4	3	2	1
Worden er goede argumenten gegeven?	Alle argumenten zijn overtuigend en duidelijk.	De meeste argumenten zijn overtuigend en duidelijk.	Een enkel argument is overtuigend en duidelijk.	Geen enkel argument is overtuigend of duidelijk.

Laatste zin	4	3	2	1
Heeft de poster een klapper van een laatste zin?	De poster heeft een laatste zin waarvan de lezer denkt: 'Die zin is goed bedacht!'	De poster heeft een laatste zin waarvan de lezer denkt: 'best een mooie zin.'	De poster heeft een duidelijke laatste zin maar de lezer vindt die zin helemaal niet bijzonder.	De poster heeft geen duidelijke laatste zin.

Niveaus bij Nieuwsbegrip Schrijven

Verschillen tussen leerlingen kunnen op het gebied van schrijfvaardigheid groot zijn. In de Nieuwsbegrip schrijflessen gaan we hier op de volgende manieren mee om:

- Niveau A en B hebben **verschillende opdrachtbladen**. De instructies zijn op niveau A eenvoudiger geformuleerd en opdrachten kunnen eenvoudiger zijn.
- A en B hebben **dezelfde handleiding**. De schrijftaak en de lesopbouw is op beide niveaus hetzelfde. Soms geeft de handleiding aan wat het verschil is tussen A en B.
- Aan leerlingen uit groep 5-6 stelt u **andere eisen** dan aan leerlingen in groep 7-8 waar het gaat om de kwaliteit van hun tekst. Deze eisen vindt u terug in de rubrics: niveau A presteert op A1 en A2, B presteert op B1 en B2. Rubrics zijn opgenomen in instructie- en oefenlessen, niet in ervaarlessen.
- In de handleiding vindt u eveneens **extra aanwijzingen voor zowel snelle als langzame leerlingen**. Dit zijn aanwijzingen die voornamelijk betrekking hebben op meer of minder ondersteuning. Voorbeelden zijn een extra stukje schrijven voor snelle leerlingen en werken aan de instructietafel voor langzamere leerlingen.

Kaartjes met goede doelen

STICHTING ZWERFHONDEN IN SPANJE

Deze stichting helpt straathonden in Spanje. De stichting zorgt voor opvang en eten en drinken voor de honden, en zoekt een nieuw baasje voor ze. Als deze opvang er niet is, hebben de honden het heel zwaar op straat en worden ze misschien zelfs afgemaakt.

JA, ik wil aan dit goede doel geven, omdat ...

NEE, ik wil niet aan dit goede doel geven, omdat ...

STICHTING WADDENEILANDEN

De Waddeneilanden zijn heel bijzonder. Nergens anders in Nederland is er zoveel ruimte in de natuur. Er zijn ook volop zeehonden te vinden! Deze stichting zorgt ervoor dat de Waddeneilanden beschermd worden zodat iedereen hier nog lang van kan genieten.

JA, ik wil aan dit goede doel geven, omdat ...

NEE, ik wil niet aan dit goede doel geven, omdat ...

STICHTING KINDERRECHTEN

In Nederland mogen kinderen niet werken. Maar in andere landen doen miljoenen kinderen heel zwaar werk voor maar een paar cent per uur. Deze stichting beschermt de kinderen en zorgt ervoor dat ze naar school kunnen gaan en een beter leven krijgen.

JA, ik wil aan dit goede doel geven, omdat ...

NEE, ik wil niet aan dit goede doel geven, omdat ...

STICHTING BUURTFEESTJE

Iedereen woont in een buurt of wijk met andere mensen. Maar hoe goed ken je die mensen eigenlijk? Stichting Buurtfestje wil één keer per jaar een feestje geven in elke buurt in Nederland. Zo leren we elkaar beter kennen en worden buurten gezelliger en veiliger.

JA, ik wil aan dit goede doel geven, omdat ...

NEE, ik wil niet aan dit goede doel geven, omdat ...

STICHTING MONUMENTEN

In Nederland staan gebouwen van wel honderden jaren oud. Ze zijn mooi en laten de geschiedenis van ons land zien. Deze stichting zorgt ervoor dat deze monumenten worden beschermd en opgeknapt. Als deze stichting er niet is, worden veel van deze gebouwen gesloopt.

JA, ik wil aan dit goede doel geven, omdat ...

NEE, ik wil niet aan dit goede doel geven, omdat ...

STICHTING VOEDSELPAKKET

In Nederland is meer dan een miljoen mensen erg arm. Deze mensen hebben niet genoeg geld om van te leven. Stichting Voedselpakket geeft deze mensen pakketten met eten en drinken en helpt ze om beter voor zichzelf te kunnen zorgen.

JA, ik wil aan dit goede doel geven, omdat ...

NEE, ik wil niet aan dit goede doel geven, omdat ...

STICHTING SPEELTUINEN

Buiten spelen, dat wil toch iedereen? Stichting speeltuinen zorgt ervoor dat er genoeg speeltuinen in Nederland komen. Dat is niet alleen leuk, maar ook gezond!

JA, ik wil aan dit goede doel geven, omdat ...

NEE, ik wil niet aan dit goede doel geven, omdat ...

STICHTING DAGJE UIT

Het leven van mensen die ernstig ziek zijn is geen pretje. Ze moeten regelmatig naar het ziekenhuis en maken zich veel zorgen. Deze stichting zorgt ervoor dat mensen die ernstig ziek zijn een dagje iets leuks kunnen doen. Zo hoeven ze even niet aan hun ziekte denken.

JA, ik wil aan dit goede doel geven, omdat ...

NEE, ik wil niet aan dit goede doel geven, omdat ...